

עפ"ת 40061/03/20 - אמיר מזרחי נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ת 40061-03-20 מזרחי נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני: 90509092715

בפני	כבוד השופט מאזן דאוד
המערער	אמיר מזרחי
נגד	
המשיבה	מדינת ישראל

פסק דין

1. לפני ערעור על החלטת בית משפט השלום לתעבורה בחיפה (כב' השופטת מיכל דויד) בתיק תת"ע 10220-09-17 מיום 26.2.20, בגדרה דחתה את בקשת המערער להורות על ביטול רכיב הפסילה בפועל וביטול רכיב הפסילה על תנאי שהוטלו על המערער במסגרת גזר הדין מיום 7.1.20.

2. המערער הורשע על פי הודעתו ביום 19.3.19 בעבירות בנהיגה של **מהירות בלתי סבירה** - בניגוד לתקנה 51 לתקנות התעבורה; **נהיגה ללא ביטוח** - עבירה לפי סעיף 2 (א) לפקודת ביטוח רכב מנועי; ו**נהיגה כאשר המערער אינו מורשה לנהוג בסוג הרכב** - עבירה בניגוד לסעיף 10 א' לפקודת התעבורה.

3. טרם גזירת דינו, נעתר בית המשפט קמא לבקשת המערער והזמין תסקיר לעניין העונש, וזאת בין היתר, על מנת לבחון שאלת אי הרשעתו של המערער בדין לנוכח עיסוקו.

4. ביום 7.1.20 ניתן גזר דינו של המערער, גזר דין מפורט ומקיף, בגדרו, נמנע בית משפט קמא מהרשעתו של הנאשם ובתוך כך ביטל את הכרעת הדין שניתנה ביום 19.3.19 והטיל על המערער עבודת של"צ בהיקף של 80 שעות, קנס בסך 1,500 ₪ ופסילה בפועל של המערער לתקופה של 60 ימים ובתוך כך סיוג הפסילה כך שלא תחול על נהיגה בכלי רכב מנועי דו גלגלי וכן פסילה מלקבל ומלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 3 חודשים על תנאי למשך 3 שנים.

5. המערער לא הגיש ערעור על פסק הדין.

6. ביום 19.2.20 הגיש המערער בקשה בפני בית משפט קמא ובמסגרתה עתר לבטל את רכיב הפסילה בפועל ורכיב הפסילה על תנאי שנגזרו על המערער, וזאת בשל קיומה של תקנה 15 ב' לתקנות עמוד 1

התעבורה, שלפי הוראותיה, כך לטענת המערער, ולאחר שהוטל על המערער רכיב פסילה בפועל ופסילה על תנאי, לא יוכל המערער לקבל תעודת הסמכה מקצין בטיחות לתעבורה.

7. המערער הדגיש שבקשתו הינה חלק מהליך שיקומו, ורכיבי העונש שהוטלו עליו מונעים מהמערער את האפשרות לקבלת תעודת ההסמכה, ולשם כך בית משפט קמא נמנע מהרשעתו, וראוי שבית המשפט יפעל לביטול יתר רכיבי העונש הקשורים ברישיון הנהיגה על מנת שהמערער יוכל לקבל תעודת הסמכה.

8. בית משפט קמא ולאחר קבלת תגובת המשיבה, הורה על דחיית הבקשה מאחר ומדובר בפסק דין חלוט אשר עליו יש להשיג במסגרת הוראות הדין.

9. המערער מיאן להשלים עם החלטה זו של בית משפט קמא והגיש את הערעור שבפניי.

10. במסגרת הערעור חזר וציין המערער כי לנגד עיני בית משפט קמא עת שגזר את העונש, עמדה אפשרות שיקומו של המערער, וכי עצם הרשעתו, הייתה מסכלת את הליך לימודיו וקבלת תעודת קצין בטיחות, ולשם כך בית משפט קמא נמנע בסופו של יום, מהרשעת המערער.

11. לטעמו של המערער רכיב הפסילה בפועל ורכיב הפסילה על תנאי מונעים מהמערער את האפשרות לקבל תעודת הסמכה כקצין בטיחות וזאת בהתאם לתקנה 15 ב' לתקנות התעבורה וכי בית משפט קמא, בעת מתן גזר הדין טעה כאשר לא נתן את דעתו לתקנה 15 ב' והשלכותיה.

12. עוד ציין המערער כי טעה בית משפט קמא כשקבע, במסגרת גזר הדין, שרק הרשעות עתידיות בעבירות חמורות יש בהן כדי לפגוע בקבלתו של המערער לתפקיד של קצין בטיחות, וטעה משסבר שעונש של פסילה על תנאי וקנס לא פוגעים בהמשך עתידו התעסוקתי (עמ' 15 שו' 23-25 לגזר הדין).

13. המערער סבור כי טעה בית משפט קמא כשלא נעתר לבקשה, וזאת נוכח הליך השיקומי, הפגיעה הקשה במערער וכן יתר הנסיבות שפורטו במסגרת הערעור.

14. המדינה ביקשה לדחות את הערעור, בין היתר בשל הטענה כי הערעור הוגש כחודש לאחר שפסק הדין הפך לחלוט, שעה שבפועל כל נימוקי הערעור מופנים כלפי גזר הדין ולא כלפי החלטת בית המשפט מיום 26.2.20.

15. אין מחלוקת כי המערער לא הגיש במועד ערעור על גזר דינו של בית משפט קמא, ופסק הדין הפך לחלוט. המערער, לא הצליח לבסס את המסגרת המשפטית והדינית לבקשתו שהונחה בפני בית משפט קמא, וזאת לאחר שקם מכיסאו. פסק הדין הניתן על-ידי בית המשפט אמור להביא לסיום המחלוקת

שבין הצדדים הטוענים, והוא בבחינת סוף פסוק. מכאן, שאין הדין מכיר באפשרות של בעל דין להגיש בקשה להבהרת או לתיקון פסק הדין או שינוי הוראותיו, כמו גם בכוחו של בית המשפט לתקן או להבהיר את פסק דינו לאחר שסיים לכותבו, והדרך המתאימה להשיג על פסק הדין היא דרך הערעור.

16. סייג לכלל זה מצוי בסעיף 81 לחוק בתי המשפט (נוסח משולב), התשמ"ד-1984, אשר לפיו רשאי בעל דין להגיש בקשה לתיקון פסק דין, במועדים המפורטים בהוראות הסעיף. במקרה שבו מתקבלת הבקשה, ייגזרו הליכי הערעור על ההחלטה ממאפייני ההחלטה שלגביה התבקש התיקון. משכך, המסקנה היא, שכל השגה על הוראות פסק הדין לרבות גזר הדין, צריכה להיות מעוגנת בהליך ערעור שיוגש במועד הקבוע בדין. לא מדובר בתיקון טעות סופר, אלא מדובר בתקיפה ממש של הוראות גזר הדין, שלטעמו של המערער ניתנו בטעות ובפרט ברכיבי הענישה הקשורים ברישיון הנהיגה.

16. בקשה כזו, והליך ערעורי על החלטה בבקשה מסוג זה, בפרט כאשר פסק הדין הפך לחלוט פוגעת בעיקרון סופיות הדיון, שנועד להבטיח שיהיה סוף פסוק להתדיינות המשפטית, עיקרון סופיות הדיון יש לו משמעות מיוחדת במשפט הפלילי (רע"פ 6374/08 גנני נ' מדינת ישראל (6.2.2012)).

17. עיקרון סופיות הדיון נועד להגן על הנאשם בפלילים, אך לא רק ויש לפסק דין חלוט משמעות חינוכית והרתעתית ואם נאפשר לפתוח מחדש פסקי דין חלוטים כדבר שבשגרה, היו מאבדים את השפעתם המרתיעה.

18. בצד זאת, אין לשכוח את שיקולי היעילות, המצדדים בקיומו של עיקרון זה.

19. המערער לא השיג על פסק הדין במועד ולא הגיש כל בקשה להארכת מועד להגשת הערעור, עתר לאחר שבית משפט קם מכיסאו, לשנות את תנאי גזר הדין, דבר שצריך להיעשות אך ורק במסגרת הליך ערעורי ובמועדים הקבועים בחוק, ומשלא עשה כן אין לו למערער אלא להלין על עצמו.

20. לא בכדי שכל נימוקי הערעור אין בהם התייחסות לטעות בית המשפט בהחלטה מיום 26/2/20 מושא הערעור, אלא תוקפים את הוראות גזר הדין. הערעור שזור בתקיפת גזר הדין (שהפך לחלוט), מבלי להניח בפני בית משפט קמא או בהליך הערעור מהי המסגרת המשפטית, המסמיכה את בית המשפט לשנות את גזר הדין במסגרת בקשה מאוחרת ובפרט כאשר פסק הדין הפך להיות חלוט וסופי.

21. גם הטענות בדבר טעותו של בית המשפט שסבר, לשיטת המערער, שהטלת עונשי פסילה בפועל ופסילה על תנאי אין בהם כדי לחסום את המערער מקבלת תעודת ההסמכה, הם טענות המופנות כלפי גזר הדין, שהפך להיות חלוט וסופי ולא כנגד החלטת בית המשפט מיום 19.2.2020.

22. על כן, דין הערעור, בהיעדר כל טעות, ובהיעדר כל מסגרת בגדרה יוכל בית משפט קמא לשוב ולעיין

בפסק דין, דינו דחייה.

23. למעלה מן הצורך, גזר דינו של בית המשפט הלך כבר דרך כלפי המערער, כשהורה על ביטול הרשעתו, ובית משפט קמא היה מוסמך להשית עליו עונשים נוספים כגון פסילה ופסילה על תנאי, ולא הובאה על ידי המערער, במסגרת הטיעונים לעונש, תשתית עובדתית ומשפטית להנחיות המלאות בדבר קבלת תעודת ההסמכה, ואין לו למערער אלא להלין על עצמו.

24. כל החלטה של הגוף המעניק את הרישיון, בהסתמך על תקנה 15 ב' לתקנות התעבורה, יוכל המערער לתקוף במסגרת המסלול המנהלי, מה עוד שהטלת עונשי הפסילה והפסילה בפועל הם בעלי אופי זמני בהתאם לתקופה שנקבעה בגזר הדין; משכך, מידת הצדק אינה מחייבת כאן היעדרות לבקשה גם לו הייתה מוגשת במועד.

25. דין הערעור להידחות.

ניתנה היום, י"ג אייר תש"פ, 07 מאי 2020, בהעדר הצדדים.